

Procentantal, der strækker sig over et større Antal Numre, og det ligger i Sagens Natur, fordi det er opløbende Stof, man søger. Jeg tror derfor, at selv fra Provinspressens Standpunkt og fra det Standpunkt, hvorfra man vil forsvare, ikke Redaktørens, men Læsernes Interesse, vil det være meget let at gaa med til dette Forslag. Det forstyder ikke Læsestoffet paa nogen som helst Maade, det vil blot medføre, at de Damer, der nu sidde rundt om i Provinserne og oversætte, i Stedet for som nu at hente deres Stof fra den sidste Margang af „Über Land und Meer“, maa gaa nogle Aar tilbage, men Stoffet bliver det samme; og Aktualiteten bliver den samme, thi de Interesser og Følelser, som dette Stof appellerer til, ere af en saadan almenmenneskelig Natur, at de altid ere til Stede. Jeg skal paa et andet Sted fremlægge denne Fremstilling af Læsestoffet af denne Natur, som Bladene have frembudt i et Aar, naar jeg har gennemgaaet og bearbejdet den. Men foruden det Hensyn, jeg her har omtalt, er der et helt andet Hensyn, at tage. Det forholder sig, som ogsaa den ærede foregaaende Taler sagde, saaledes, at det ikke blot er Skønlitteraturen, men ogsaa den videnskabelige Litteratur, der oversættes, og der er der en meget betydelig Fare, som jeg ikke stærkt nok kan henlede Opmærksomheden paa. Hvis jeg ikke husker fejl, og jeg tror ikke, jeg gør det, blev et af de bedste Værker i dansk videnskabelig Litteratur, nemlig Overforsker Müllers Bærk om „Muld- og Moordannelse i Eggestove“ og „Muld- og Moordannelse i Bøgestove“, et Værk, der paa flere Punkter foregriber Darwins senere Arbejde om Regnormens Værdi ved Dannelsen af Muldjord, stjaalet af en thyst Professor, som udgav det for sit eget og høstede en uretfærdig Anerkendelse for dette betydelige Værk. Det er ikke altid Tilfældet, at man kommer paa Spor efter den Slags Ting. At dette rummer en Fare for dansk Landsliv, er ganske utvivlsomt. De Herrer ville kunne se det deraf, at flere og flere danske Videnskabsmænd se sig nødsagede til at offentliggøre deres Arbejder i thyste Tidsskrifter og paa thyst Forlag. Nu er der ikke megén Mening i, at den danske Stat betaler betydelige Fornær for at opdrage en Kreds af dygtige Videnskabsmænd; og dernæst ved at unblade at gaa ind i Berner-Konventionen, tvinger disse Videnskabsmænd til at skrive paa et andet Sprog end deres Modersmaal og offentliggøre deres Arbejder andetsteds. Der udkom for nogen Tid siden en Bog af en anset dansk Videnskabsmand om Forhøjningen af dansk Videnskab. Jeg skal ikke

komme ind paa Værdien af de Tegn i saa Henseende, som han mente at kunne paavise i dansk Videnskab i den senere Tid, men jeg vil tage et Punkt med foruden de af ham omtalte, nemlig, at saa længe vi ikke ere i Berner-Konventionen, er det overordentlig vanskeligt for en Videnskabsmand at lade sit Landsprodukt komme ubelukkende Modersmaalet til gode. Der forekommer mig deri at ligge en betydelig Fare. Det er nemlig ikke, som den ærede sidste Taler sagde, kun saa Personer, der vilde høste Fordel af denne Lov, det er det danske Landsliv i sin Helhed. De Herrer ville af Bladene kunne se næsten hele vor Forfatterkræfte fra Rudolph Schmidt til Georg Brandes, for at tage Yderlighederne, klage over, at de blive bestjaalne af de thyste Forlæggere. Men det er ikke blot Skønlitteraturen, men ogsaa Videnskabsmændene, der blive bestjaalne; selv om de ikke føre flige offentlige Klager, kunne de dog tvinges til at søge at forsvare sig paa en egen Maade. Vi ere som Repræsentanter for Folket tillige Repræsentanter for det danske Landsliv, og vi ere derfor interesserede i, at det, der stammer fra dansk Landsliv, ogsaa bliver dansk. Jeg skal ikke trække Tinget længe med at anbefale denne Lov, jeg vil jo eventuelt ved Sagens End Behandling kunne komme ind paa Enkeltighederne, men jeg vil dog endnu fremhæve een Ting. Det er blevet sagt, at det Læsestof, der her er Tale om, vil blive en lille Smule kostbarere for Provinsredaktørerne, hvis det skal benyttes straks, medens det jo efter Loven staar til deres Disposition efter 10 Aars Forløb. Men i denne Sammenhæng vil jeg henlede Opmærksomheden paa, at man i den senere Tid er begyndt at faa et Læsestof af en ganske anden Natur. Det maa efter min Mening altid være Idealet, at den højeste Dannelse og Oplysning og Folket staa i direkte Berøring med hinanden. Hvis maa kan faa danske Videnskabsmænd til at skrive direkte for det danske Folk og saaledes udgaa alle Mellemled, hvilke de end ere, der nu kan gives mellem Universitetet og Folket, forekommer det mig at være en heldig Bestræbelse. Nu er det lykkedes i den senere Tid at skabe en Institution, som man godt kender, i Provinspressen, gennem de Artikler, der offentliggøres under Titlen: „Kunststaf er Magt“, og som udgaa fra Studentersamfundets Korrespondencendvalg. Det er i de sidste 5 Hjerdingaar lykkedes at skabe en saadan Forbindelse mellem Universitetsdannelsen og Folket, en Forbindelse, der direkte kommer Læserverdenen til gode. I de 5 Hjerdingaar, hvor dette Udvalg har arbejdet, have ikke mindre